

BELGISCHE SENAAT**SENAT DE BELGIQUE****ZITTING 1980-1981****SESSION DE 1980-1981**

25 MAART 1981

25 MARS 1981

Voorstel van wet betreffende de toepassing van de artikelen 350, 351, 352 en 353 van het Strafwetboek**Proposition de loi relative à l'application des articles 350, 351, 352 et 353 du Code pénal**

(Ingediend door de heer Henrion c.s.)

(Déposée par M. Henrion et consorts)

TOELICHTING**DEVELOPPEMENTS**

Sedert 1976, toen het verslag van de staatscommissie voor de ethische problemen werd ingediend dat een voorstel bevatte « inzake zwangerschapsafbreking met het oog op een verantwoord ouderschapsbeleid », heeft de regering geen enkel initiatief meer genomen om de desbetreffende wettelijke bepalingen te wijzigen.

Dat verzuim heeft tot gevolg dat het bestand wordt bedreigd dat tijdens de werkzaamheden van de commissie was aanvaard en daarna werd verlengd in de hoop op een beslissing van de wetgever, en dat bepaalde parketten zelfs hebben aangekondigd dat de strafvervolgning zal worden hervat.

Nu zijn er bij de Senaat een aantal wetsvoorstellen ingediend die een hervorming van de artikelen 350 tot 353 van het Strafwetboek ten doel hebben.

Zo is er het voorstel van de heer Payfa c.s. van 11 mei 1979 (B.Z. 1979, nr. 115) en het voorstel van Mevr. Herman-Michielsens c.s., dat dezer dagen is ingediend en het best aansluit bij de conclusies van de Staatscommissie.

Na de breedvoerige discussie die ruim tien jaar lang op allerlei niveaus is gevoerd en die het mogelijk heeft gemaakt alle aspecten van de problematiek grondig te onderzoeken, is het wenselijk dat het Parlement zo spoedig mogelijk, en in ieder geval voor het einde van dit jaar, een definitieve beslissing neemt.

Depuis le dépôt en 1976 du rapport de la Commission nationale pour les problèmes éthiques, formulant une « proposition relative à l'interruption de grossesse dans le cadre d'une politique de parenté responsable » aucune initiative gouvernementale n'a été prise en vue d'une modification appropriée des dispositions légales en la matière.

Cette situation de carence a pour conséquence que la trêve qui avait été acceptée pendant les travaux de la Commission et qui avait été prolongée ensuite, dans l'espoir d'une décision législative, est sérieusement menacée et même qu'une reprise des poursuites par certains parquets a été annoncée.

Mais aujourd'hui le Sénat est saisi d'un certain nombre de propositions de loi ayant pour but une réforme des articles 350 à 353 du Code pénal.

On peut citer la proposition de M. Payfa et consorts du 11 mai 1979 (S.E. 1979, n° 115) et celle de Mme Herman-Michielsens et consorts déposée ces derniers jours qui se rapproche le plus des conclusions de la Commission nationale.

Il s'indique donc, après un débat général sur le problème qui se poursuit à divers niveaux depuis plus de dix ans, et qui a permis un examen attentif de tous les aspects de celui-ci, que le Parlement prenne ses responsabilités dans les délais les plus brefs et, en tout cas, pour la fin de cette année.

Het lijkt onontbeerlijk de artikelen 350 tot 353 van het Strafwetboek gedurende die tijd op te schorten ten einde de voorstellen met de nodige sereniteit te kunnen behandelen.

Een langere termijn, zoals soms wordt voorgesteld, zou niet verstandig zijn, om de volgende redenen :

a) er zou in werkelijkheid een praktisch onomkeerbare toestand ontstaan, waardoor de zwangerschapsafbreking uit de sfeer van het strafrecht zou worden gehaald, zonder voorwaarden en zonder beperking;

b) er zou grote onzekerheid blijven heersen voor hen die belast zijn met de toepassing van de strafwet, zowel als voor hen die aan de wet onderworpen zijn;

c) tenslotte zou de mening ingang vinden dat het Parlement niet in staat is een wezenlijke hervorming door te voeren, terwijl de meeste ons omringende landen daar de laatste jaren wel in zijn geslaagd.

De opschorting, bij wijze van overgangsmaatregel, van de gevolgen van bovenstaande strafbepalingen moet gepaard gaan met enkele voorzorgsmaatregelen. Zo moet zwangerschapsafbreking door een arts worden uitgevoerd met instemming van de patiënte, die behoorlijk moet zijn voorgelicht; zij moet bovendien plaatshebben in een ziekenhuis.

Dat sluit aan bij het algemeen streven om clandestiene abortus te bestrijden en om de ingreep zo veilig mogelijk te laten verlopen.

Daarentegen lijkt het niet onontbeerlijk om voor die korte overgangsperiode een bijkomende voorwaarde te stellen betreffende de maximumduur van de zwangerschap, zoals soms in overweging wordt gegeven (zie het amendement van de heer Pierson, van 19 mei 1978, waarin te lezen staat dat de zwangerschapsafbreking moet geschieden « vóór het verstrijken van de twaalfde week van de zwangerschap »).

Zo loopt men immers vooruit op de regeling die het Parlement zal aannemen. Overigens heeft ook de Staatscommissie zelf in haar conclusies aanbevolen om geen minimumgrens te stellen (blz. 137).

*
**

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1

De artikelen 350, 351, 352 en 353 van het Strafwetboek houden op gevolg te hebben tot 31 december 1981, mits de zwangerschapsafbreking door een arts is uitgevoerd in een ziekenhuis en met instemming van de patiënte die behoorlijk is voorgelicht.

Au cours de cette période la suspension des articles 350 à 353 du Code pénal paraît indispensable pour conférer à l'examen des propositions la sérénité nécessaire.

Un délai plus long, tel que celui qui parfois a été proposé serait, au contraire, peu judicieux pour les raisons ci-après :

a) il permettrait que s'institue dans les faits une situation pratiquement irréversible, à la faveur de laquelle l'interruption de grossesse aurait été dépénalisée sans guère de conditions ni limitations;

b) il prolongerait une incertitude grave pour ceux qui sont chargés de faire appliquer la loi pénale comme pour ceux qui y sont soumis;

c) enfin, il présumerait de l'incapacité du Parlement à adopter une réforme essentielle, alors que la plupart des pays qui nous entourent ont pu y procéder au cours des récentes années.

La suspension, à titre transitoire, des effets des dispositions susvisées doit être accompagnée de quelques précautions. L'interruption de grossesse doit être pratiquée par un médecin avec l'accord de la patiente dûment informée; elle doit en outre avoir lieu en milieu hospitalier.

Ceci est conforme au souci généralement exprimé de lutter contre l'avortement clandestin et d'assurer à l'intervention le maximum de sécurité.

Par contre, il ne paraît pas indispensable d'y ajouter pour cette brève période de transition, comme il a parfois été suggéré, une condition supplémentaire relative à la durée maximum de grossesse (*cf.* l'amendement de M. Pierson déposé le 19 mai 1978 prévoyant que l'interruption devait avoir lieu « avant l'expiration de la douzième semaine de la conception »).

Ce serait, en effet, anticiper sur le régime qu'adoptera le Parlement; au surplus, dans ses conclusions, la Commission nationale elle-même a recommandé de ne pas fixer de limite inférieure (p. 137).

R. HENRION.

*
**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er

Les articles 350, 351, 352 et 353 du Code pénal cessent de produire leurs effets jusqu'au 31 décembre 1981 lorsque l'interruption de grossesse a été pratiquée par un médecin en milieu hospitalier, avec l'accord de la patiente dûment informée.

ART. 2

Deze wet treedt in werking vanaf haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

ART. 2

La présente loi sera d'application dès sa publication au *Moniteur belge*.

R. HENRION.

A. LAGNEAU.

P. DESCAMPS.